T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2015 / 112
KARAR NO : 2015 / 129
KARAR TR : 2.3.2015

ÖZET : 2918 sayılı Yasa'nın 36. maddesinin üçüncü fıkrası (b) bendi uyarınca verilen idari para cezasının iptal edilmesi istemiyle açılan davanın ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenme-si gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : C.G.K.
Davalı : Bafra İlçesi Trafik Tescil Denetleme Büro Amirliği

O L A Y : Bafra İlçesi Trafik Tescil Denetleme Büro Amirliğince yapılan denetim sırasında, daha önce alkollü araç kullandığı nedeniyle sürücü belgesi geri alınan davacının sürücü belgesiz araç kullandığının tespit edildiğinden bahisle, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 36. maddesinin üçüncü fıkrası (b) bendi uyarınca davacı adına, 5.11.2014 gün ve HD-061449 seri-sıra sayılı Trafik İdari Para Cezası Karar Tutanağı düzenlenerek 1.462,00 TL idari para cezası verilmiştir.

Davacı, adına verilen idari para cezası ile alkollü araç kullandığı nedeniyle geri alınan sürücü belgesinin iadesi istemiyle adli yargı yerine itirazda bulunmuştur.

BAFRA SULH CEZA HAKİMLİĞİ: 7.11.2014 gün ve D.İş No:2014/460 sayı ile, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 27/8. maddesine göre idari para cezası yanında idari yargının görev alanına giren kararın da verilmiş olması nedeniyle davanın çözümünün idari yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, verilen karar itiraz edilmeden kesinleşmiştir.

Davacı bu kez, idari para cezasının iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

SAMSUN 1. İDARE MAHKEMESİ: 8.1.2015 gün ve E:2014/1850 sayı ile, davaya konu idari para cezasının 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 36. maddesinin üçüncü fıkrası (b) bendi uyarınca verildiği, sürücü belgesinin ise, aynı Kanun'un 48/5. maddesi uyarınca alkollü araç kullandığı nedeniyle geri alındığı, böylece idari yaptırımların birbirleriyle ilgilerinin olmadığını açıklayarak, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu uyarınca idari para cezasının iptal edilmesi istemiyle açılan davanın adli yargıda görülmesi gerektiği gerekçesiyle 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve Uyuşmazlık Mahkemesince bir karar verilinceye kadar incelemenin ertelenmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Eyüp Sabri BAYDAR, Ali ÇOLAK, Nurdane TOPUZ, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Ayhan AKARSU ve Mehmet AKBULUT'un katılımlarıyla yapılan 2.3.2015 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre;

Uyuşmazlık Mahkemesi Genel Kurulu'nun 11.7.1988 günlü, E:1988/1, K:1988/1 sayılı İlke Kararında, "2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun bütünüyle incelenip değerlendirilmesinden, bu Kanunun uygulanması yönünden 2 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan, 'ceza uyuşmazlıkları' ibaresinden, savcının ya da şahsi davacının talebi ile başlayan yargılaması sonunda sanığın mahkumiyetine ya da beraatine hükmedilebilecek davalarda, askeri ve adli ceza mahkemeleri arasında çıkan görev ve hüküm uyuşmazlıklarının anlaşılması, bunun dışında kalan tüm görev uyuşmazlıklarının 'hukuk uyuşmazlığı' sayılması gerektiği sonucuna varılmaktadır. Uygulanması idari organlara bırakılan cezalar, adli nitelikte olmadığından, bunlar hakkında yapılan itirazlar ya da açılan davalar 'ceza davası' olarak nitelendirilemezler. İdari niteliklerinden dolayı bu davalara ilişkin görev ve hüküm uyuşmazlıklarının Uyuşmazlık Mahkemesinin Hukuk Bölümünde incelenip çözümlenmesi gerektiği..." açıkça belirtilmiştir. Bu durum gözetildiğinde, olay bölümünde yazılı başvuru konusu görev uyuşmazlığının Hukuk Bölümünde incelenmesi gerektiği kuşkusuzdur.

İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen biçimde önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilmek suretiyle Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulduğu ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, adli ve idari yargı yerleri arasında "2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 36. maddesinin üçüncü fıkrası (b) bendi uyarınca verilen idari para cezası" yönünden doğan görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Gülten Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Uğurtan ALTUN ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, 2918 sayılı Kanun'un36. maddesinin üçüncü fikrası (b) bendi uyarınca verilen idari para cezasının kaldırılması istemiyle açılmıştır.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun "Sürücü belgesi alma zorunluluğu" başlığı altında düzenlenen 36. maddesinde, " (Değişik : 24/5/2013 - 6487/18 md.)

Motorlu araçların, sürücü belgesi sahibi olmayan kişiler tarafından karayollarında sürülmesi ve sürülmesine izin verilmesi yasaktır.

Araçlar, Yönetmelikte sınıfları belirtilen sürücü belgelerine sahip sürücüler ile çok taraflı anlaşmalara göre sürücü belgesi bulunan veya geçerli uluslararası sürücü belgesi olan kişilerce sürülebilir.

Buna göre;

a) Sürücü belgesi olmayanların,

b) Mahkemelerce veya Cumhuriyet savcılıklarınca ya da bu Kanunda belirtilen yetkililerce sürücü belgesi geçici olarak ya da tedbiren geri alınanların,

c) Sürücü belgesi iptal edilenlerin,

araç kullanarak trafiğe çıktıklarının tespiti hâlinde, bu kişilere 1.407 Türk Lirası idari para cezası verilir. Ayrıca, aracın sürücü belgesiz kişilerce sürülmesine izin veren araç sahibine de tescil plakası üzerinden aynı miktarda idari para cezası verilir " denilmiştir.

Uyuşmazlık Mahkemesi, 2918 sayılı Yasa'nın 116. maddesi kapsamında araç tescil plakasına göre düzenlenenler dışında trafik zabıtasınca uygulanan idari para cezalarına karşı açılan davaları; bu uygulamanın idari ceza kapsamında bulunması; Yasada idari cezalarla ilgili davalarda görevli yargı yerini açıkça belli eden bir hükme yer verilmemesi; 12.7.2013 tarih ve 6495 sayılı Kanun'un 20.maddesi ile yapılan değişiklikten önceki hali ile, bu Yasada gösterilen adli cezalara hükmetmekle görevli mahkemeye işaret eden 112. maddeye de herhangi bir atıfta bulunulmamış olması karşısında ve göreve ilişkin genel ilkelere göre idari yargının görev alanında görmüştür.

Öte yandan, 30.3.2005 gün ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 6.12.2006 gün ve 5560 sayılı Yasa'nın 31. maddesiyle değiştirilen 3. maddesinde," (1) Bu Kanunun;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır"; Kanunun "Başvuru yolu" başlıklı 27. maddesinin 1. fikrasında ise "idari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idari yaptırım kararı kesinleşir" düzenlemeleri yer almıştır.

Bu düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer Kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olduğundan, görev konusunda taraflar için bir müktesep hak doğmayacağı; bu nedenle, yeni bir yasayla kabul edilen görev kurallarının, geçmişe de etkili olacağı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

Davanın açıldığı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir yasa ile görevsiz hale gelmiş ise, (davanın açıldığı anda görevli olan ve fakat yeni yasaya göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekeceği; ancak, yeni yasadaki görev kuralının, değişikliğin yürürlüğe girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanacağına dair intikal hükümlerinin varlığı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyeceği açıktır.

Diğer taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmış, bu sırada yapılan bir kanun değişikliği ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmiş ise, mahkeme, artık görevsizlik kararı veremeyip (yeni kanuna göre görevli hale geldiği için) davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

Olayda, dava konusu idari para cezasının 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 36. maddesinin üçüncü fikrası (b) bendi uyarınca verildiği, görev uyuşmazlığının konusu olmayan ancak adli yargı kararına gerekçe yapılan sürücü belgesinin ise, aynı Kanun'un 48/5. maddesi uyarınca alkollü araç kullanıldığı nedeniyle geri alındığı anlaşıldığından, söz konusu sürücü belgesi, Kabahatler Kanunu'ndaki düzenlemelerin ortaya çıkardığı bağlantı sorununa çözüm getirilmesi amaçlanarak, aynı Kanun'un 27. maddesine, 5560 sayılı Kanun ile eklenen sekizinci fikrasında yer alan; idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceğine ilişkin düzenlemenin, adli yargı kararında ileri sürüldüğünün aksine, kapsamında bulunmadığından, inceleme konusu yapılmamıştır.

İncelenen uyuşmazlıkta, öngörülen trafik para cezasının, 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nda da bu para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde belirtildiği üzere, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı nedeniyle, görevli mahkemenin belirlenmesinde 5326 sayılı Kanun hükümleri dikkate alınacağından, idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanunun 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Samsun 1. İdare Mahkemesince yapılan başvurunun kabulü ile, Bafra Sulh Ceza Hakimliğince verilen görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Samsun 1. İdare Mahkemesince yapılan BAŞVURUNUN KABULÜ ile, Bafra Sulh Ceza Hakimliğinin 7.11.2014 gün ve D.İş

No:2014/460 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA 2.3.2015 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar	Eyüp Sabri	Ali	Nurdane
ÖZGÜLDÜR	BAYDAR	ÇOLAK	TOPUZ

Üye	Üye	Üye
Alaittin Ali	Ayhan	Mehmet
ÖĞÜŞ	AKARSU	AKBULUT